

Рекомендації для населення щодо утримання та дезінфекції колодязної води

Використання води для пиття є однією з найважливіших потреб людини. Майже 14 млн. жителів України проживають у сільській місцевості. В основному для них головне джерело питної води є колодязь.

Колодязна вода завжди вважалася найчистішою та безпечною. Але потрібно пам'ятати, що вода може бути одним із факторів передачі інфекційних захворювань, в першу чергу кишкових: холера, черевний тиф, паратифи, дизентерія, а також особливо небезпечних – туляремія, лептоспіроз тощо. В сільських населених пунктах найбільш поширеним джерелом питного водопостачання є підземна ґрунтова вода, яка потрапляє до населення найчастіше через шахтні колодязі. Контамінація (забруднення) ґрунтової води збудниками інфекційних хвороб може відбуватися як у ґрунтовому потоці, так і в шахтних колодязях при потрапленні в неї виділень хворих і бактеріоносіїв різними шляхами, а саме:

-при просочуванні в ґрунтову воду господарсько-фекальних стічних вод (централізовані, відомчі, локальні каналізації при аваріях, вбиральні, вигрібні ями), побутових вод (прання білизни, миття посуду тощо);

-при потрапленні в колодязь трупів гризунів;
- при розташуванні поблизу громадських та приватних колодязів приміщень для свійських тварин та водопою для худоби, а також через відра, якими користується населення для забору води.

Територію поблизу колодязя необхідно утримувати в чистоті та організувати відведення поверхневого стоку. В радіусі 50 м від колодязя не дозволяється здійснювати миття транспортних засобів, водопій тварин, влаштовувати водоймища для водоплавної птиці та іншу діяльність, що може призвести до забруднення ґрунту та води.

Забороняється використовувати для підйому води із громадського колодязя індивідуальні ємності споживачів.

З метою попередження виникнення захворюваності серед користувачів криничної води, весною та восени необхідно проводити профілактичне знезараження. Для цього використовується хлорне вапно або спеціальні таблетовані деззасоби, а також хороший ефект дезінфекції води дають керамічні “патрони”, заповнені хлорним вапном з водою, які опускаються в криницю на тривалий час (1 місяць). Після чого їх очищують, знову заповнюють та опускають в криницю. Після профілактичного знезараження водою можна користуватися вже через 2 години.

У випадку, коли вода криниці забруднена, змінився смак, запах, колір чи з інших причин виникає необхідність провести таке: вичерпати чи викачати воду з криниці, очистити від намулу стінки, дно. Зруб продезінфікувати 5 % розчином хлорного вапна.

Для приготування такого розчину необхідно взяти 0,5 кг хлорного вапна, висипати його в 10 л відро, долити літр води і акуратно розмішати. Після цього долити воду до повного об'єму. Такий розчин потрібно відстояти 24 години. Відстояний розчин обережно зливають, а згашене вапно, що залишилося на дні відра викидають. Для приготування розчину використовують пластмасове або емальоване відро з кришкою.

Готувати розчин необхідно на відкритому повітрі, дотримуючись правил техніки безпеки.

Воду, що заповнила криницю, знезаражують хлорним вапном з розрахунку ≈ 500 г/м³ води (1 кільце). Через 8 годин воду вичерпують, проводять повторну дезінфекцію води з розрахунку в 2 рази меншої кількості хлорного вапна на 1 м³; застосовують також таблетовані препарати у відповідності до методичних вказівок затверджених МОЗ України. Через 6 годин воду знову вичерпують, після повторного наповнення і втрати запаху хлору її можна вживати.

Слід зазначити, що хлорування води дає тимчасовий ефект. Тому якщо є постійне джерело забруднення (затікання нечистот від вбиральні, ґрунтових вод через несправний

колодязний зруб тощо), користування водою колодязя забороняється до усунення цих дефектів.

Суттєво поліпшує якість води профілактична санація колодязів, що за відсутності епідпоказів повинна здійснюватися не рідше 1 разу на рік.

З метою дезінфекції застосовуються дозволені Міністерством охорони здоров'я України деззасоби, які внесено у відповідний державний реєстр дезінфекційних засобів, що випускаються у вигляді таблеток, розчинних у воді, наприклад серед них добре відомі: «Акватабс-8,68», «Жавель-клейд», «Брілліантовий міг», «Жавілар Плюс», а також хлорне вапно, гіпохлорит кальцію та інші.

Після проведення санації колодязя (чистки, ремонту зрубу, дезінфекції надводної та підводної частини) бажано провести лабораторний контроль якості питної води на санітарно-хімічні та мікробіологічні показники.

Адже мікробне забруднення чи значна кількість певних хімічних домішок не змінюють суттєво органолептичних властивостей води (смак, запах, колір), а відповідно і не викликають підозри щодо її безпечності, але можуть негативно впливати на здоров'я людини.

Тож бережіть себе і своє здоров'я, дотримуйтесь порад фахівців, піклуйтесь про своє здоров'я! Будьте впевненими у якості питної води, яку ви споживаєте.

Подільське районне управління ГУ
Держпродспоживслужби в Одеській області